

# Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa

## KARTA PRZEDMIOTU

### Dane ogólne:

|                                                                        |                                                                                        |                                                                                   |               |                 |                    |      |
|------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------|-----------------|--------------------|------|
| Nazwa przedmiotu:                                                      | Logopedia                                                                              |                                                                                   |               |                 |                    |      |
| Okres ważności karty:                                                  | ISE_P_PR_TP_P_I_(2021-2024)                                                            |                                                                                   |               |                 |                    |      |
| Forma kształcenia:                                                     | Studia licencjackie                                                                    |                                                                                   |               |                 |                    |      |
| Forma studiów:                                                         | stacjonarne                                                                            |                                                                                   |               |                 |                    |      |
| Profil studiów:                                                        | praktyczny                                                                             |                                                                                   |               |                 |                    |      |
| Kierunek studiów:                                                      | Pedagogika                                                                             |                                                                                   |               |                 |                    |      |
| Specjalność/Specjalizacja:                                             | pedagogika resocjalizacyjna/Blok przedmiotów do wyboru z zakresu terapii pedagogicznej |                                                                                   |               |                 |                    |      |
| Przedmiot realizowany:                                                 |                                                                                        |                                                                                   |               |                 |                    |      |
| Rok                                                                    | Semestr                                                                                | Rodzaj zajęć                                                                      | Liczba godzin | Wartość % zajęć | Rygor zaliczenia   | ECTS |
| 2                                                                      | 3                                                                                      | ćw                                                                                | 15            | 100             | zaliczenie z oceną | 2    |
|                                                                        |                                                                                        | w                                                                                 | 15            | 0               | zaliczenie         |      |
| Razem                                                                  |                                                                                        |                                                                                   | 30            |                 |                    | 2    |
| Jednostka prowadząca przedmiot:                                        |                                                                                        | Instytut Studiów Edukacyjnych                                                     |               |                 |                    |      |
| Koordynator:                                                           |                                                                                        | Beata Fedyn                                                                       |               |                 |                    |      |
| Prowadzący zajęcia:                                                    |                                                                                        | dr Beata Fedyn                                                                    |               |                 |                    |      |
| Moduł, grupa przedmiotów:                                              |                                                                                        | BLOK PRZEDMIOTÓW DO WYBORU Z ZAKRESU TERAPII PEDAGOGICZNEJ                        |               |                 |                    |      |
| Status przedmiotu:                                                     |                                                                                        | obowiązkowy                                                                       |               |                 |                    |      |
| Język wykładowy:                                                       |                                                                                        | semestr: 3 - polski                                                               |               |                 |                    |      |
| Przyporządkowanie zajęć/grup zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej |                                                                                        | pedagogika (wiodąca), filozofia, językoznawstwo, nauki socjologiczne, psychologia |               |                 |                    |      |

### Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s - seminarium, lab - laboratoria, p - projekt, sk - samokształcenie, pr - praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp - zajęcia praktyczne

### Dane merytoryczne

|                                                                                                                                                                                                                                |                                |                                              |                                              |                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| <b>Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:</b>                                                                                                                                                                           |                                |                                              |                                              |                                                                        |
| Biomedyczne podstawy rozwoju, psychologia rozwojowa i osobowości; rozwój fizyczny, psychiczny i społeczny dziecka, normy rozwojowe, czynniki warunkujące rozwój dziecka.                                                       |                                |                                              |                                              |                                                                        |
| <b>Cel przedmiotu</b>                                                                                                                                                                                                          |                                |                                              |                                              |                                                                        |
| Zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami na temat rozwoju mowy dziecka, jej zaburzeń oraz profilaktyki i terapii logopedycznej. Umożliwienie opanowania umiejętności prowadzenia ćwiczeń z zakresu logopedii ogólnej. |                                |                                              |                                              |                                                                        |
| <b>Szczegółowe efekty uczenia się</b>                                                                                                                                                                                          |                                |                                              |                                              |                                                                        |
| <b>Lp.</b>                                                                                                                                                                                                                     | <b>Opis efektu uczenia się</b> | <b>Metoda realizacji efektów uczenia się</b> | <b>Metody sprawdzenia efektu uczenia się</b> | <b>Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów</b> |

|   |                                                                                                                               |                                                                                                                             |                                                                       |                                                        |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| 1 | Omawia przedmiot i zadania logopedii jako dziedziny wiedzy i praktyki oraz opisuje jej podstawowe pojęcia.                    | M1 (Wykład konwersatoryjny), M3 (Prezentacje multimedialne)                                                                 | Kolokwium                                                             | K_W15                                                  |
| 2 | Omawia budowę i funkcję poszczególnych elementów narządu mowy.                                                                | M1 (Wykład konwersatoryjny), M2 (Pokaz), M3 (Prezentacje multimedialne)                                                     | Kolokwium                                                             | K_W17                                                  |
| 3 | Przedstawia prawidłowości rozwoju mowy, jej zaburzenia oraz metody profilaktyki logopedycznej.                                | M1 (Wykład konwersatoryjny), M5 (Analiza przypadku), M6 (Studiowanie literatury przedmiotu), M4 (Dyskusja)                  | Kolokwium, Ocena udziału w dyskusji, Ocena wypowiedzi                 | K_W16, K_W17, K_W15                                    |
| 4 | Ocenia rozwój mowy dziecka oraz wstępnie zdiagnozuje zaburzenia tego rozwoju.                                                 | M5 (Analiza przypadku), M6 (Studiowanie literatury przedmiotu), M3 (Prezentacje multimedialne)                              | Kolokwium, Ocena wypowiedzi                                           | K_U09, K_U08, K_U14, K_U04, K_U06, K_U11, K_U02, K_U10 |
| 5 | Przygotowuje oraz przeprowadza ćwiczenia z zakresu logopedii ogólnej dostosowując je do wieku dziecka.                        | M8 (Opracowywanie scenariusza zajęć), M9 (Praca w grupach zadaniowych), M7 (Mikronauczanie), M3 (Prezentacje multimedialne) | Scenariusze zajęć, Obserwacja, Prezentacja ustna                      | K_U09, K_U08, K_U14, K_U06, K_U11, K_U16, K_U10        |
| 6 | Potrafi przygotować odpowiednie pomoce niezbędne do przeprowadzenia ćwiczeń logopedycznych wspierających rozwój mowy dziecka. | M10 (Wykonanie środków dydaktycznych), M7 (Mikronauczanie)                                                                  | Wykonanie środków dydaktycznych                                       | K_U09, K_U08, K_U06, K_U11, K_U16, K_U10               |
| 7 | Jest świadomy potrzeby zdobywania oraz doskonalenia wiedzy z zakresu logopedii.                                               | M1 (Wykład konwersatoryjny), M9 (Praca w grupach zadaniowych), M4 (Dyskusja)                                                | Obserwacja, Ocena udziału w dyskusji, Wykonanie środków dydaktycznych | K_K08, K_K01                                           |
| 8 | Jest świadomy istnienia etycznego wymiaru działania pedagoga oraz przejawia postawy zrozumienia wobec drugiego człowieka.     | M1 (Wykład konwersatoryjny), M5 (Analiza przypadku), M4 (Dyskusja)                                                          | Obserwacja, Ocena udziału w dyskusji                                  | K_K04                                                  |
| 9 | Wykazuje wrażliwość na potrzeby rozwojowe dziecka.                                                                            | M5 (Analiza przypadku), M6 (Studiowanie literatury przedmiotu)                                                              | Ocena udziału w dyskusji, Ocena wypowiedzi                            | K_K08, K_K02                                           |

#### **Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)**

Analiza przypadku (M5 - Analiza przypadku wykorzystywana jest przede wszystkim w trakcie zajęć dotyczących rozwoju mowy dziecka.), Dyskusja (M4 - Dyskusję wykorzystuje się przede wszystkim w trakcie ćwiczeń. Metoda ta wykorzystywana jest w powiązaniu z analizą literatury przedmiotu.), Mikronauczanie (M7 - Mikronauczanie wykorzystuje się w trakcie realizacji zajęć dotyczących przygotowania i przeprowadzenia określonych ćwiczeń logopedycznych.), Opracowywanie scenariusza zajęć (M8 - Opracowanie scenariusza zajęć jest metodą służącą przygotowaniu studenta do prawidłowej realizacji ćwiczeń z zakresu logopedii ogólnej.), Pokaz (M2 - W ramach pokazu wykorzystuje się prezentacje multimedialne (PowerPoint, Prezi). Pokaz wykorzystuje się także do demonstracji konkretnych czynności logopedy (np. badanie logopedyczne) lub do zapoznania studentów z pomocami logopedycznymi (także multimedialnymi).), Praca w grupach zadaniowych (M9 - Praca w grupie zadaniowej wykorzystywana jest w trakcie ćwiczeń w celu przygotowania scenariuszy zajęć oraz pomocy do zaplanowanych ćwiczeń logopedycznych.), Prezentacje multimedialne (M3 - Prezentację multimedialną wykorzystuje się w trakcie pokazu nauczyciela lub też jako wynik pracy studenta.), Studiowanie literatury przedmiotu (M6 - Analiza literatury przedmiotu jako podstawa przygotowania się do zajęć i aktywnego udziału w dyskusji.), Wykład konwersatoryjny (M1 - Wykład konwersatoryjny wykorzystuje się przede wszystkim w przypadku realizacji efektów uczenia się dotyczących wiedzy oraz w ramach wykładu jako formy zajęć. Ten rodzaj wykładu umożliwia większą aktywizację studentów.), Wykonanie środków dydaktycznych (M10 - Wykonanie środków dydaktycznych, czyli praktyczne działania prowadzące do przygotowania niezbędnych pomocy do zaplanowanych ćwiczeń z zakresu logopedii ogólnej.)

#### **Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się**

##### **wiedza:**

Kolokwium (wykorzystuje się kolokwium pisemne, obejmujące treści z określonych części zajęć.)

Ocena wypowiedzi (Ocena wypowiedzi ustnej w powiązaniu z analizowaną literaturą przedmiotu.)

Ocena udziału w dyskusji (Ocena udziału w dyskusji podczas zajęć w kontekście aktywności studenta i wykorzystania literatury przedmiotu.)

##### **umiejętności:**

Kolokwium (wykorzystuje się kolokwium pisemne, obejmujące treści z określonych części zajęć.)

Prezentacja ustna (Ocena prezentacji ustnej z wykorzystaniem multimedialnych)

Obserwacja (Obserwacja zajęć przygotowanych przez studenta w ramach mikronauczania.)

Scenariusze zajęć (Ocena scenariusza zajęć)

|                                                                                                                                                                                                                             |               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Wykonanie środków dydaktycznych (Ocena przygotowanych pomocy w celu przeprowadzenia ćwiczeń logopedycznych.)                                                                                                                |               |
| Ocena wypowiedzi (Ocena wypowiedzi ustnej w powiązaniu z analizowaną literaturą przedmiotu.)                                                                                                                                |               |
| <b>kompetencje społeczne:</b>                                                                                                                                                                                               |               |
| Obserwacja (Obserwacja zajęć przygotowanych przez studenta w ramach mikronauczania.)                                                                                                                                        |               |
| Wykonanie środków dydaktycznych (Ocena przygotowanych pomocy w celu przeprowadzenia ćwiczeń logopedycznych.)                                                                                                                |               |
| Ocena wypowiedzi (Ocena wypowiedzi ustnej w powiązaniu z analizowaną literaturą przedmiotu.)                                                                                                                                |               |
| Ocena udziału w dyskusji (Ocena udziału w dyskusji podczas zajęć w kontekście aktywności studenta i wykorzystania literatury przedmiotu.)                                                                                   |               |
| <b>Warunki zaliczenia</b>                                                                                                                                                                                                   |               |
| Warunkiem zaliczenia jest zaliczenie na pozytywną ocenę: kolokwium, scenariusza zajęć, przygotowanych pomocy do ćwiczeń logopedycznych oraz przeprowadzenie wybranych ćwiczeń logopedycznych.                               |               |
| <b>Treści Kształcenia</b>                                                                                                                                                                                                   |               |
|                                                                                                                                                                                                                             | Liczba godzin |
| <b>Semestr: 3</b>                                                                                                                                                                                                           |               |
| Forma zajęć: wykład                                                                                                                                                                                                         |               |
| Przedmiot i zadania logopedii. Miejsce logopedii w systemie nauk. Specjalności logopedii stosowanej. Organizacja opieki logopedycznej w Polsce.                                                                             | 1             |
| Mowa. Pojęcie mowy. Podstawowe składniki mowy – język, tekst, nadawanie, odbiór. Przebieg procesu nadawania i odbioru mowy.                                                                                                 | 2             |
| Rozwój mowy dziecka. Okresy rozwojowe. Przyczyny zaburzeń rozwoju mowy.                                                                                                                                                     | 2             |
| Podstawowe pojęcia logopedyczne. Zaburzenia mowy. Wada wymowy. Wada mowy. Klasyfikacja zaburzeń mowy.                                                                                                                       | 2             |
| Opóźniony rozwój mowy. Przyczyny, objawy, postępowanie.                                                                                                                                                                     | 2             |
| Wady wymowy. Pojęcie, podział, przyczyny, podział. Profilaktyka i terapia.                                                                                                                                                  | 2             |
| Jąkanie. Rozwojowa niepełność mówienia. Przyczyny, objawy, różnicowanie. Postępowanie terapeutyczne. Jąkanie a gielkot.                                                                                                     | 2             |
| Szkolna dojrzałość językowa.                                                                                                                                                                                                | 1             |
| Zaliczenie.                                                                                                                                                                                                                 | 1             |
| Forma zajęć: ćwiczenia                                                                                                                                                                                                      |               |
| Zajęcia organizacyjne. Cele realizacji przedmiotu, literatura, warunki zaliczenia. Wprowadzenie do logopedii. Wykorzystanie wiedzy z zakresu logopedii w pracy korekcyjno - kompensacyjnej, profilaktycznej i wychowawczej. | 1             |
| Rozwój mowy dziecka. Norma i patologia. Czynniki warunkujące rozwój mowy dziecka. Rozwój umysłowy. Warunki środowiskowe i wychowawcze. Wybrane teorie rozwoju mowy.                                                         | 2             |
| Opis fonetyczny języka polskiego. Articulacja samogłosek i spółgłosek polskich. Rentgenogram i palatogram. Ćwiczenia artykulacyjne.                                                                                         | 2             |
| Badanie logopedyczne. Badanie sprawności narządu artykulacyjnego, badanie rozumienia mowy, badanie wymowy, badanie słuchu fonematycznego. Wybrane testy i pomoce.                                                           | 2             |
| Kolokwium.                                                                                                                                                                                                                  | 1             |
| Ćwiczenia oddechowe. Oddychanie brzuszo – przeponowe. Ćwiczenia mobilizujące wyłącznie układ oddechowy, łączenie ćwiczeń z ruchami rąk, nóg i tułowia, łączenie ćwiczeń z wypowiadaniem głosek, mówieniem i śpiewaniem.     | 1             |
| Ćwiczenia motoryczne narządów artykulacyjnych. Ćwiczenia szczęki dolnej, warg, języka, podniebienia miękkiego.                                                                                                              | 1             |
| Ćwiczenia kształtujące słuch fonemowy. Różnicowanie głosek opozycyjnych, analiza i synteza słuchowa.                                                                                                                        | 2             |
| Ćwiczenia relaksacyjne i logarytmiczne.                                                                                                                                                                                     | 2             |
| Zaliczenie.                                                                                                                                                                                                                 | 1             |
| <b>Literatura</b>                                                                                                                                                                                                           |               |
| <b>Podstawowa</b>                                                                                                                                                                                                           |               |
| <b>Błachnio K. , Wprowadzenie do zagadnień logopedii wieku rozwojowego., Wyd. KMB-Druk , Gniezno 2011</b>                                                                                                                   |               |

|                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Gałkowski T., Jastrzębowska G. (red). , Logopedia - pytania i odpowiedzi., Wyd. Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2003</b> |
| <b>Gunia G., Lechta V., Wprowadzenie do logopedii., Impuls, Kraków 2012</b>                                                |
| <b>Sachajska E., Uczymy poprawnej wymowy., WSiP, Warszawa 1992</b>                                                         |
| <b>Sołtys - Chmielewicz A., Zaburzenia artykulacji: teoria i praktyka., Impuls, Kraków 2008</b>                            |
| <b>Uzupełniająca</b>                                                                                                       |
| <b>Grabias S., Kurkowski M. (red.), Logopedia; teoria zaburzeń mowy., Wyd. UMCS, Lublin 2014</b>                           |
| <b>Skorek E. M., Z logopedią na ty. Podręczny słownik logopedyczny., Impuls, Kraków 2005</b>                               |

| Sposób określenia liczby punktów ECTS                              |                               |      |
|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------|------|
| Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się | Obciążenia studenta [w godz.] |      |
| Zajęcia dydaktyczne                                                | 30                            |      |
| Samokształcenie                                                    | 0                             |      |
| Praca własna studenta                                              | 20                            |      |
| Sumaryczne obciążenie pracą studenta                               | 50                            |      |
| Liczba punktów ECTS                                                |                               |      |
| Łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu                | 2                             |      |
| Bezpośredni kontakt z nauczycielem                                 | L. godzin                     | ECTS |
|                                                                    | 30                            | 1,2  |

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.